

Élet, halál **SZERELEM**

ÍRTA: VÁRHALMI GERGELY

**Ha egy ismeretlen ember találkozik
a Kolesnyik házaspárral és a két gyerekkel az utcán,
vagy egy áruházban vásárlás közben, esetleg
Almádiban a strandon, ahol a nagyszülőknek
üdülőjük van, csak arra gondolhat:
íme egy boldog család.
Az idegen szem mosolyuk mögött
ritkán látja meg a tragédiát.**

Kolesnyik László és a felesége Edit, mindketten negyvenegy évesek, kedvesek, mosolygósak és csinosak. Kicsit hasonlítanak is egymásra, mint a sokáig egymás mellett élő, és egymást szerető emberek általában.

A gyerekek sem térnek el a nagy magyar átlagtól. Zsolti, a vékony és örökmozgó fiú decemberben töltötte be a nyolcat, Ágota pedig, aki még nem vetette le a kisgyerekkor súlyfeleslegét, májusban lesz négyéves. Mindkét gyere-

rek szőke és zöldeskék szemű, ami csak azért lepheti meg az idegen szemlélőt, mert a szülők haja és szeme barna. Sőt, Edit haja egészen sötét, szinte fekete néhány ős szállal. De az ismeretlen könnyen azt gondolhatta, hogy a gyerekek tejfelszőkeségét valamelyik nagyvagy dédszülő génjei okozták, amint az gyakran előfordul az öröklődés furacikkcakkjaiban. A látható családi harmóniát ez nem zavarja meg.

Kolesnyikék harmóniája mögött

azonban sok-sok éves dráma, csalódás, harag és szenvedés rejtőzik. Valahogy úgy, ahogy a zöld erdők borította hegyek is eltakarják az egykori pusztító földmozgásokat.

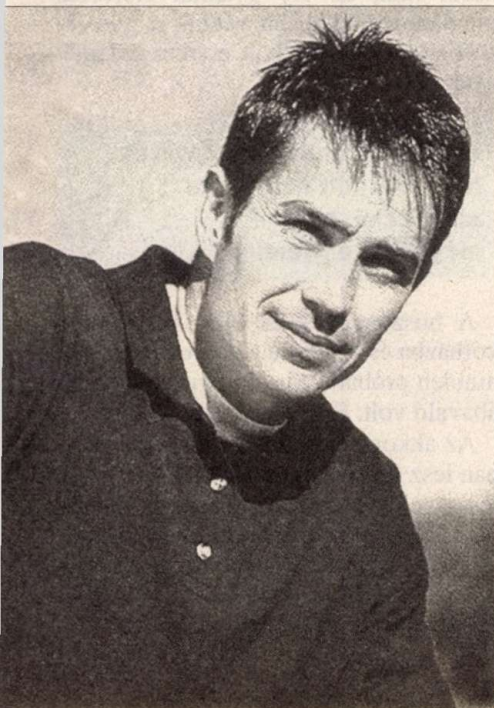
A történet a hetvenes évek végén kezdődik, amikor Tálasi Edit és Kolesnyik László, a Pécsi Tanárképző Főiskola magyar-német, illetve magyar-történelem szakos hallgatói egymásba szerettek. A szerelemből még a főiskolai időszak alatt házasság lett, majd az állami vizsga után közös munkahelyen, egy dél-dunántúli kisváros általános iskolájában kezdtek tanítani. Edit a csendes, nyugodt nők fajtájából való volt, falusi lány, aki azt tanulta otthon, hogy a jó munkához idő kell. Nyugalmából nemigen lehetett kizökkenteni. Ez még a legelvetemültebb rosszcsonoknak sem sikerült. Mint egykori igazgatója mesélte: „Kolesnyik tanárnő különös módszert alkalmazott az órát folyton zavaró gyerekek megregulázására. Az efféle

A szerelemből még a főiskolai időszak alatt házasság lett

gyerekből minden osztályban akad két-tő-három. Aki órán nem bírt magával, és ezért vagy azért akadályozta, hogy a többiek figyeljenek, azt Editke meghívta magához. Igen, igen, ahogy mondom, meghívta haza egy kis uzsonnára, egy kis közös takarításra, mosogatásra, beszélgetésre. Miután a tanárnője megvendégelte, a gyerekek, hogy úgy mondjam, már nem volt képe neveletlenkedni az óráján. Hát azt persze nem teheti meg minden tanár, hogy hazavigye a rosszcsonokat, aztán szeretettel szorítsa kordába, de Editkééknél nem volt gyerek, ideje meg bőven volt, hát csinálta.”

Kolesnyik László Pécsen született, értelmiségi szülők gyerekeként nőtt fel, mint afféle szabad, városi fiú. Szakmai munkájában a feleségénél talán kevésbé volt alapos, de mindig tele ötletekkel és tenni vágyással. Ő nemcsak színjátszó csoportot szervezett az iskolába kerülésük első évében, hanem még a legtöbb hét végét is a gyerekekkel töltötte. Kivándulni vitte az osztályát a környező hegyekre, sátorral, bográccsal, nem csoda, hogy a kölykök tűzbe mentek volna érte.

A Kolesnyik házaspár jól érezte magát a kisvárosban, kedvvel tanítottak az iskolában, és valószínűleg egymással is jól megvoltak. Edit szinte mindig elkísérte a férjét és a csapatot a hétvégi kirándulásokra, bár a saját osztályából csak azt az öt-hat gyereket vitte magával, akik megérdemelték. A tanárnő, mint az a fentiekből is kiderülhet, szigorúbb, hagyományosabb értékrend szerint élte az életet, és ítélte meg az embereket. Őt nem lehetett egy kedves mo-

sollyal lekenyerezni, mint a férjét. Ha egy kolléga megbántotta, ami akaratlanul is előfordul az iskolai munka feszültségeiben, akkor nem tudott másnapra felejtetni, mint Laci. Ugyanakkor a szeretete és az érzései is mélyebbek és tartósabbak voltak. Ha valaki megbetegedett a tanárok közül, ő biztosan meglátogatta. Ha egy gyerek kórházba került, ő másnap ott volt egy ajándékkönyvvel. No persze, mint említettük, több ideje volt, mint a kollégáknak, akik

az iskolából rohantak vásárolni, aztán haza, mert várta őket a gyerek, a család.

Úgy telt el kilenc-tíz év, ahogy az efféle évtizedek el szoktak telni, ha az ember fiatal és sok a munkája. Tanulás, tanítás, nyaralás, házépítés, sok élmény, kevés barát, néhány betegség, kicsi unalom, nyugalom. A szem körül megjelennek az első árnyékok, egy-egy finom redő. A deréktájban Lacinál több, Editnél valamivel kevesebb párnácska. Az egykor oly feszes bőr fellazult: kellett a krém, a smink, hogy elfedje a múlandó időt.

Kolesnyikéknak nem született gyerekük. Szerelmük első évében, még a főiskolán, Edit teherbe esett. Miután nem voltak házasok, Edit nem tudta elképzelni, hogy megszüljék a gyereket. Hiába volt már felvilágosult nő, a pécsi főiskola hallgatója, lelki és testi szerelemre érett asszony. Hiába állt mellette a férfi, aki szerette, s akit szeretett. Edit fejében, gondolataiban ott üldögéltek és csóválták a fejüket a szigorú erkölcsű ősök, mint az oly gyakran előfordul mindannyiunkkal, ha vétünk a gyermekkorban belénk sulykolt értékek, eszmények ellen.

Miután akkor még nem voltak házasok, Edit nem tudta elképzelni, hogy megszüljék a gyereket.

A huszonegy éves lány befeküdt a kórházba és elvetette a gyereket. Ezután minden próbálkozás, orvosi segítség hiábavaló volt: Edit nem esett teherbe.

Az akkori igazgató szerint augusztusban lesz tíz éve, hogy Hollósi Bea, az új testnevelő tanárnő megjelent az iskolában. Edit szerint már a júniusi évzárón is ott volt, csak nem mutatták be a kollégáknak. Ahogy a tanárnő ma elmeséli, feltűnt neki a szőke haj és a farmer, de

akkor még azt hitte, valamelyik diák kulturálatlan családtagja áll köznap i öltözékben az ünneplők között.

Kolesnyik László csak szeptemberben találkozott Beával, mert az osztályával augusztus végén kirándulni volt. Tudott róla, hogy a nyugdíjba vonuló testnevelő tanár, Szabédi Zoli bácsi helyett egy frissen végzett tanárt sikerült felvennie az igazgatónak, de hogy ki az, milyen az, nem kérdezte. Adminisztrációs meg személyzeti ügyek sosem érdekelték.

Szeptember negyedikén hétfőn a tanáriban Edit mutatta be a fiatal tornatanárt a férjének. Ezt a dátumot, azt a percet nem tudja elfelejteni. Amikor látta a két embert, amint kezét fognak, megérezte, hogy baj van, baj lesz. Legalábbis ma így emlékszik vissza.

Bennem még gondolatként sem merült fel, hogy a férjemet megcsalhatom.

„Sohasem voltam féltékeny. Ennek oka az alkatomban meg a neveltetésemben található. Nálunk a családban rendíthetetlen volt a bizalom. Bennem még gondolatként sem merült fel, hogy a férjemet megcsalhatom, és talán ezért nem feltételeztem, hogy ő félrelép. Az igazság kedvéért hozzá kell tennem, hogy nem is volt körülöttünk olyan nő, akire féltékeny lehettem volna. A kollégák között volt ugyan nálam csinosabb és fiatalabb, de az boldogan élt a férjével és a gyerekeivel. Úgy éreztem, Lacival mi boldogok vagyunk, és még az esküvő előtt megfogadtuk egymásnak, hogy sohasem csaljuk meg a másikat. Később erről még tréfaként sem beszéltünk. Amikor azonban láttam, hogy néz Bea a férjemre, valami belém hasított. Igen, ma már tudom, hogy a féltékenység volt

az. Megéreztem a közeledő veszélyt. Bea úgy nézett, olyan szemérmetlenül nyílt pillantással...! Hogy is mondjam?... Mint aki levetkőzik, és nem szégyelli magát. Képzelsen el egy szőke hajú, csinos, fiatal lányt farmerben, aki kivillantja mind a harminckét fogát és úgy nyújt kezét, mintha... Nem is tudom. Igen, ez a legpontosabb kifejezés: szemérmetlenül nyílt volt. Mit tehettem? Én nem az a fajta ember vagyok, aki elkezd kenni- fenni magát, hogy felvegye a versenyt egy fiatalabbal. És oroszlánként sem tudok küzdeni valakért, ha azt másért eszi a fene. Persze nem türtem szó nélkül. Amikor visszahallottam, hogy látták őket Pécsen a kézben sétálni, összecsomagoltam Laci holmiját és kivettem az ajtó elé.”

Kolesnyik László egy kicsit másképpen emlékszik a történetekre.

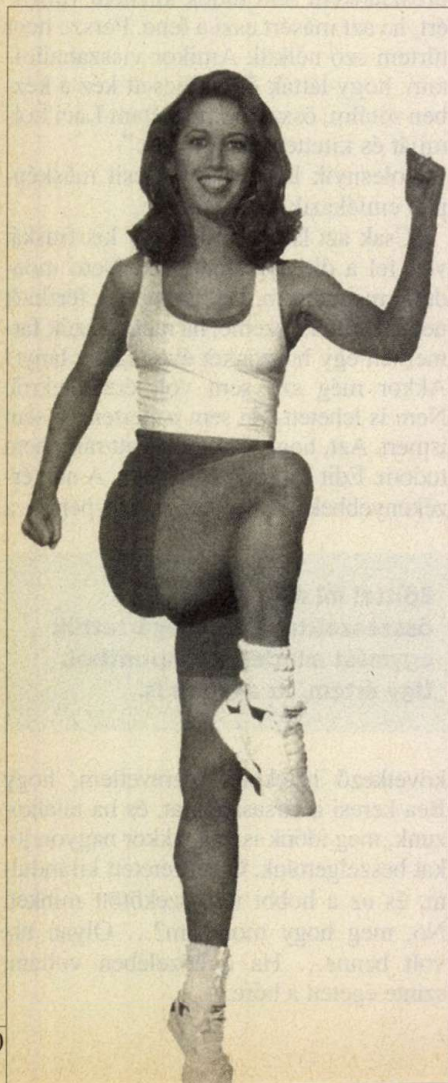
„Csak azt láttam, hogy egy kis fruskát vett fel a diri tornatanárnak. Nem mondom, megnéztem. De hát melyik férfinak nem akad fel a szeme, ha meglát szűk farmerben egy huszonkét éves szőke lányt? Akkor még szó sem volt érzelmekről. Nem is lehetett. Én sem ismertem, ő sem ismert. Azt, hogy ő hogy nézett rám, nem tudom. Edit ezt jobban láthatta. A nők érzékenyebbek az ilyesmire. Azt persze a

Edittel mi nagyon jól összeszoktunk, és megértettük egymást minden szempontból. Úgy értem, az ágyban is.

következő hetekben észrevettem, hogy Bea keresi a társaságot, és ha találkozik, meg időnk is van, akkor nagyon jókat beszélgettünk. Ő is szeretett kirándulni, és ez a hobbi is összekötött minket. No, meg hogy mondjam?... Olyan tűz volt benne... Ha a közelében voltam, szinte égetett a bőre.

A feleségem... Szóval Edittel mi nagyon jól összeszoktunk, és megértettük egymást minden szempontból. Úgy értem, az ágyban is. De hát egy tízéves házasság már nemigen hozhat új dolgokat. Megszokás, ritka együttlét... Az ember úgy ismeri a másik testét, mintha a sajátja volna.

Beával kezdetben szó sem volt efféle dolgokról. Mármint a szexről. Tényleg csak a gyerekekről meg a különböző helyekről beszéltünk, ahol ő járt, vagy

Amikor visszajöttem Pécsről, kint találtam a holmimat szépen becsomagolva a lakásajtó előtt.

ahova én vittem a srácokat. Aztán nem is tudom, hogy történt. Egyszer el kellett mennem Kaposvárra és Bea oda való. Megkérdezte, hogy elvinném-e. Hát persze, hogy elvittem. Azon az úton egy nagyon jól beszélgettünk. Megtudtam, hogy volt egy nagy szerelme a főiskolán, aki az utolsó évben disszidált. Sírva mesélte, hogy a srác szó nélkül lelépett. Megálltunk egy út menti pihenőben, hogy a büfében együnk valamit, aztán elmentünk sétálni is. Nekem nagyon kevés szexuális tapasztalatom volt addig. Tulajdonképpen csak a feleségemet ismertem úgy. Volt ugyan előtte egy asszony, aki felavatott, de az nagyon prűd volt. Bea... Hogy is mondjam? Nagy élmény volt számomra. Mire beértünk Kaposvárra, tudtam, hogy új lapot kell nyitni az életemben. De hogy mondjam el mindezt Editnek? Négy hónap telt el úgy, hogy hallgattunk, és titokban, lopva találkoztunk. Nagyon kellett vigyázni, hiszen Beával naponta többször is összefutottunk az iskolában, és mindig volt tanú. Akadt olyan nap, hogy csak egy pillantással tudtam az értésére adni, amit éreztem. Néha elment mellettem és megszorította a karom. Sejtettem, hogy ez nem mehet így sokáig. Csak Edit miatt aggódtam. Tudtam, ha elhagyom, akkor összetöröm a lelkét. És őt is szerettem. Igen, szerettem, mint barátot, mint társat, mint egy embert, akivel tíz évig éltem. Aztán, amit mi nem mertünk megtenni, azt a véletlen elhozta. Az egyik este, amikor megérkeztem Pécsről, – Bea később jött, hogy ne lássanak minket együtt érkezni – kint találtam a holmimat szépen becsomagolva a lakásajtó

előtt. Ebből Editre ismertem. Nem akar cirkuszt, nem akar botrányt, és engem sem akar többet maga mellett látni. Mit tehettem? Mindent átvittem Beához, aki egy lakást bérelt a városban. Ezzel nyilvánosságra került a kapcsolatunk.”

Kolesnyikék 1990 februárjában adták be a válóperes keresetet közös megegyezéssel. A Lada kivételével minden vagyontárgy Editnél maradt. A bíróság májusban kimondta a válást. Bea és Laci júniusban házasodtak össze. Bea akkor már a negyedik hónapban volt.

A kollégák többsége Edit oldalán állt. Nem mindenki, mert voltak, akiket Edit zárkózott személyisége taszított. De még akik az asszonyt nem kedvelték, azok sem nézték jó szemmel Bea és Laci házasságát. Néhány kolléga szerint el kellett volna menniük az iskolából, mert rossz példát mutatnak a tanulóifjúságnak. Az igazgatónak azonban fontosabb volt, hogy megtartsa azt az aktív tanárt, akire mindig számíthatott, és a testnevelőt, akit nehezen tudott volna helyettesíteni. Néhányan Editnek javasolták, hogy segítenek másik iskolát keresni, de Edit maradni akart. Ő nem menekül el. Nem fogja otthagyni hetedikes osztályát, csak mert a volt férje, meg az új feleség is ott tanít.

„Nézze – mondta az akkori igazgató az újságíróknak –, én nagyon csodálkozom, hogy Editke marad, de egy kicsit örültem is. Nagyon jó és megbízható tanárnak ismertem meg az évek alatt. Átlagon felülinek. Az ő osztályából mindig volt egy-két diák, akik a különböző nyelvi versenyek megyei döntőin helyezéseket értek el. Kevés nő tudott volna a helyszínen maradni, de Edit karakán, kemény asszony volt már akkor is.”

Edit attól a naptól fogva, hogy kirakta Laci holmiját az ajtó elé, egyetlen szót sem szólt Beához. Ha találkoztak a folyosón, vagy az iskola előtt, nem is köszönt. Az értekezleteken különös

helyzetek adódtak, mert ha Edit Bea megjegyzésére akart reagálni, akkor a véleményét az igazgatónak címezve mondta el. A tanárnő a volt férjével sem beszélt, csak a köszönését fogadta. Ha László elkezdett valamit mondani, Edit közbevágott: Laci, nekünk nincs közös témánk.

A tanárok lassan elfogadták ezt a különös helyzetet, hiszen minden csoda három napig tart. Később már csak akkor beszéltek a történekről, ha új kolléga érkezett, aki észrevette a két tanárnő közötti hideg viszonyt.

A gyerekek között persze gyakran volt beszédtema Kolesnyik tanár úr és Hollósi tanárnő házassága, hiszen tíz éven felül minden fiú szerelmes volt Beába, és nem örültek neki, amikor Szabédi Zoli bácsi visszatért a nyugdíjból néhány hónapra, hogy a kismamát helyettesítse.

Kilencven decemberében megszületett Zsolti. Gyönyörű baba volt. Szőke és akkor még világoskék szemű. Az egész iskola a csodájára járt. Bea a következő év augusztusáig otthon maradt a gyerekekkel, aztán visszament tanítani. Laci már csak ritkán, negyedévente, fél-évente egyszer-ször vitte el az osztályát a hétvégeken kirándulni.

Lehet, hogy volt valakije az egyik vagy a másik városban, de erről az iskolában senki sem tudott.

Edit egyedül élt. Ha lehet, még többet foglalkozott a gyerekekkel, tanulmányokat írt a pedagógiai szaklapokba, havonta egyszer meglátogatta a szüleit, és autót vett, amivel színházba járt Pécsre meg Kaposvárra. Lehet, hogy volt valakije az egyik vagy a másik vá-

rosban, de erről az iskolában senki sem tudott, s ilyesmiről ma sem beszél. „Magánügy! – mondta az újságírónak sokat sejtető félmosollyal. – Mindenesetre, ha akartam volna, száz is lett volna. Nem voltam én olyan eldobni való harminckét-harminchárom évesen.” (Az újságíró – ha ez hitelesnek számít – tanúsíthatja, hogy még a negyvenkét éves Edit sem árulna petrezselymet a farsangi bálon.)

Nyáron Edit társasutazásokra ment Franciaországba, Olaszországba, László és Bea pedig az országot járta kocsi-val, sátorral és gyerekkel, amúgy fiatalosan.

Múltak az évek.

Ágota 1995. május hetedikén este tízenegy órakor született három kiló hús dekával.

Amikor másnap reggel a tanáriban az igazgató elmondta, hogy Bea méhe a szülés után megrepedt, a vérkeringés összeomlott, és a fiatal, kétgyermekes anyát már nem lehetett megmenteni, operáció közben meghalt a műtőasztalon, a kollégák közül néhány nő rosszul lett, úgy zokogott. Az első óra néhány osztályban elmaradt.

A régi igazgató szerint, amikor néhány nap múlva az iskola tanárai az egyik szülőtől megtudták, hogy a kis Zsoltit Edit vitte az óvodába, szinte meg sem lepődtek. Sőt, némelyikük azt mondta, sejtette, hogy így lesz. Hál’Istennek!...

A Kolesnyik házaspár elbeszélése szerint a történet egyszerű volt. Edit, amikor megtudta, hogy Bea meghalt, felhívta Lászlót, és megkérdezte: segíthet-e valamit? A fájdalomtól összetört férfi csak annyit mondott: kérlek, gyere ide!

Edit attól kezdve segített a kicsik ellátásában, Ágota fürdetésében, néha ő hozta el az anyatejet az egészségházból, de a gyerekek elalvása után mindig ha-

zament. Az utolsó etetés tíz körül már Lászlóra maradt.

Edit szeptembertől igazgatóhelyettesi megbízást kapott, de akkor is úgy osztották be az idejüket, hogy valamelyikük délután szabad legyen, felválthassa Margit nénit, aki délelőtt a kicsire vigyázott. Ágota erős, egészséges, vasgyúró kis csecsemő volt, de egy esős, őszi napon estére belázasodott. Edit akkor ott maradt egész éjszakára. Ezután egyre többször aludt ott, s ha mégis hazament, mint a házaspár ma meséli, Zsolti szomorú volt, hogy elmarad az ágyba hozott Edit-féle, finom reggeli kakaó.

Kolesnyik László úgy érezte, hogy kettőjük között nem újra kezdődött valami, hanem folytatódott egy magasabb, emberibb, érzelmileg teljesebb szinten. Tálás Editet pedig boldoggá tette a két gyerek, az anyaság, és meg tudott bocsátani a vétkes, de mégis kedves férfinak.

László és Edit kilencvenhat júniusában, az iskolai évváró után házasodtak össze másodszor. Az esküvőn csak két kolléga volt jelen, mint tanúk.

Zsolti Editnek, Bea Edit maminak szólítja a tanárnőt. A gyerekek nem tudják, hogy az édesapjuk és Edit egyszer már házasok voltak. Valaki valamikor bizonyára megmondja nekik, de remélhetőleg majd akkor, amikor már meg fogják érteni ezt a nagyon emberi történetet.

A riport a Megtörtént című rovatunkba küldött írás alapján készült. A történet szereplőinek nevét kérésükre megváltoztattuk, és az illusztrációk sem őket ábrázolják.